

MEB 365 Gün Öykü Serisi Temelli Kelime Dağarcığı Eğitim Programının 5 Yaş Çocukların Kelime Dağarcığına Etkisi*

Nihan FEYMAN GÖK**
Ezgi AVCI AŞIR***
Emine ÖZDEMİR****
Berrin TERCAN*****

Öz

Çocukların dil gelişimini desteklemek erken çocukluk eğitiminin temel hedeflerinden biridir ve çocuklarda erken yaşlardan itibaren kelime dağarcığının geliştirilmesi gerekmektedir. Bu çalışmanın amacı resimli çocuk kitabı temelli hazırlanan eğitim programının 5 yaş çocukların kelime dağarcığı üzerindeki etkisini incelemektir. Araştırmanın türü, nicel araştırma yöntemlerinden eşitlenmemiş ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel desen olarak belirlenmiştir. Araştırmanın bağımlı değişkeni okul öncesi eğitime devam eden 5 yaş çocuklarının kelime dağarcığı ve kelime kavrama gelişim düzeyi; bağımsız değişkeni ise resimli çocuk kitapları temelli hazırlanan kelime dağarcığı eğitim programıdır. Çalışma grubu 31 kız ve 46 erkek olmak üzere toplam 77 çocuktan oluşturulmuştur. 38 çocuk deney grubuna; 39 çocuk ise kontrol grubuna atanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Peabody Resim Kelime Testi III kullanılmıştır. Kelime dağarcığını geliştirmeyi amaçlayan bir eğitim programı deney grubundaki çocuklara 20 gün boyunca uygulanmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerin analizinde t-test analizi uygulanmıştır. Araştırma sonuçları, 5 yaş grubu çocuklara uygulanan 365 Gün Öykü Serisi temelli programın çocukların kelime dağarcıklarını artırdığı, çocukların yeni ve nadir kullanılan kelimeleri ediniminde etkili olduğu sonucuna varılmıştır. Erken yıllardan itibaren kelime dağarcığını genişletmeye odaklı eğitim programlarının sistematik olarak uygulanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Resimli çocuk kitapları, kelime dağarcığı, eğitim programı, MEB 365 gün öykü serisi

Effect of MoNE 365 Day-Story Series-Based Vocabulary Training Program on the Vocabulary of 5-Year-Old Children

Abstract

Supporting children's language development is one of the primary goals of early childhood education, and it is necessary to commence the development of vocabulary at an early age. This study aimed to examine the effect of a training program based on illustrated children's books on the vocabulary of 5-year-old children. The study was classified as an unequalized pretest-posttest control group quasi-experimental design within quantitative research methodologies. While the dependent variable of the study was the vocabulary and word comprehension development level of 5-year-old children attending preschool education, the independent variable was the vocabulary

* Bu çalışma, 8-11 Haziran 2023 tarihlerinde düzenlenen EJER Kongresi'nde sözel bildiri olarak sunulmuştur.

** Doç. Dr., Çankırı Karatekin Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Gelişimi Bölümü, Çankırı, nfeymangok@karatekin.edu.tr, ORCID: orcid.org/0000-0002-0838-6791

*** MEB Öğretmen Abdullah İlkokulu, Ankara, avciezgi93@gmail.com, ORCID: orcid.org/0000-0002-8452-6354

**** MEB, Emine Nabi Menemencioğlu Anaokulu, Adana, emineozdemir059@gmail.com, ORCID: orcid.org/0000-0002-2423-3373

***** MEB, Çubuklu İlköğretim Okulu, Sakarya, brvtercan@gmail.com, ORCID: orcid.org/0009-0007-4522-7793

training program based on illustrated children's books. The study group consisted of a total of 77 children, namely 31 females and 46 males. Thirty-eight children were allocated to the experimental group, while thirty-nine children were allocated to the control group. The data collection tool was Peabody Picture Vocabulary Test III. The training program targeting the development of vocabulary was applied to the children in the experimental group for 20 days. The data obtained in the study was analyzed with t-test analysis. The results of the study revealed that the 365 Day-Story Series-Based Program applied to 5-year-old children fostered children's vocabulary and was effective in acquiring new and uncommon words. It is suggested that training programs targeting the enhancement of vocabulary be systematically implemented from early childhood.

Keywords: Children's picture books, vocabulary, training program, MoNE 365 day-story series

Giriş

Dil gelişimi, erken çocukluk döneminde hızlı bir gelişim dönemindedir. Sohbet etmek, sohbeti genişletmek ve karmaşık sorular sormak, şarkı söylemek, öykü anlatmak ve öykü okumak, şiir okumak, bilmece sormak, tekerleme söylemek, parmak oyunu oynamak, dinlemek kelime dağarcığını geliştiren ve dili destekleyen pek çok fırsat sağlar. Bu uygulamalar çocukların dil gelişiminin niteliğini belirlemektedir. Dil gelişimi diğer gelişim alanlarını da etkileyerek çocuğun tüm gelişim alanlarında önemli bir etkiye sahiptir. Dil gelişimi, okuryazarlık başarısının güçlü bir yordayıcısıdır (Snow, Burns ve Griffin, 1998) ve iletişimi iyi olan çocukların daha iyi sosyal-duygusal becerilere sahip olduğu bilinmektedir (Bredekamp, 2013).

Erken çocukluk döneminde dil; sohbet etme, resimli çocuk kitabı okuma (Collins, 2014), dinleme ve kelime dağarcığının geliştirilmesi ile desteklenmektedir (Dickinson, 2011). Sohbet etmek, sohbeti genişletmek ve karmaşık sorular sormak, şarkı söylemek, öykü anlatmak ve öykü okumak, şiir okumak, bilmece sormak, tekerleme söylemek, parmak oyunu oynamak kelime dağarcığını geliştiren ve dili destekleyen pek çok fırsat sağlar. Bu uygulamalar çocukların dil gelişiminin niteliğini belirlemektedir. Kelime dağarcığını genişletmek dil gelişimini en çok destekleyen etkinliklerden biridir. Erken çocukluk döneminde kelime dağarcığı, çocukların akıl yürütme, çıkarım yapma (Snow, 2002), okuduğunu anlama ve akademik başarıları (Biemiller, 2003; Hart ve Risley, 1995; Pullen ve Justice, 2003; Rowe, Raudenbush ve Goldin-Meadow, 2012) üzerinde etkilidir.

Snow vd. (1998), çocukların çok konuşmasının yeterli olmadığını belirterek onların anlayabildikleri ve kullanabildikleri kelimelerin çeşitliliğine dikkat edilmesi gerektiğini ve kelime dağarcığının dinlerken ve konuşurken kişinin bildiği ve kullandığı kelimelerin sayısı olduğunu vurgulamıştır. Dil kalitesinin doğrudan bir ölçüsü, içerdiği kelime sayısı ve kelimenin doğası yani yapısı ve bağlamıdır. Kelime bilgisi ise derinlik (kelimelerin çeşitli anlamlarını bilmek), genişlik (çeşitli konularda kelimeler bilmek), ağırlık (bir konuda oldukça çok kelime bilmek) olarak tanımlanmaktadır (Göğüş, 1978; akt. Özbay ve Melanlıoğlu, 2008). Kelime çeşitliliği ifadesi ile zamirler, zarflar, edatlar, sıfatlar ve diğer kelime türleri kastedilmektedir.

Resimli çocuk kitaplarının kelime dağarcığının gelişimini hızlandırma ve geliştirme açısından konuşma diline göre çok daha avantajlı olduğu ortaya konmuştur (Massaro, 2015). Kelime dağarcığını geliştirmenin en önemli yollarından biri çocukların bakımından sorumlu yetişkinlerin çocuklara resimli çocuk kitaplarını sesli okumasıdır (Dickinson ve Smith, 1994; Sénéchal, 1997). Dil ve erken okuryazarlık gelişimi için doğumdan itibaren çocuklara sesli kitap okunması gerekmektedir. Kendisine sesli kitap okunan çocuklar, kendisine sesli kitap okunmayan çocuklara nazaran daha fazla kelime anlamakta ve daha geniş bir kelime dağarcığına sahip olmaktadır. Sesli okuma uygulaması hem bilinçli ebeveynlere sahip çocukların ev yaşamının hem de okul öncesi eğitim kurumlarında programın önemli bir parçasıdır. Çocuklarla yapılan sesli okuma uygulaması dil becerileri üzerinde etkilidir ve gelecek yıllardaki okuma başarısı için temel oluşturmaktadır (Dennis ve Walter, 1995; Morrow, 1997). Kitapları sesli okumak, çocukları anlamlı bağlamlarda yeni kelimelerle tanıştırır. Kitapların, günlük konuşmalardan daha geniş bir kelime hazinesi vardır. Çocuklara öykü okunduğu esnada, çocukların kelime dağarcığının etkili bir biçimde desteklendiği raporlanmıştır (De Temple ve Snow, 2003).

Etkileşimli sesli okuma tekniği ve kitaplar hakkında zorlayıcı tartışmalar yapmak da çocukların kelime öğrenimini üst düzeyde destekler (Brabham ve Lynch-Brown, 2002). Özellikle etkileşimli kitap okuma (Dialogic Reading) tekniği çocuğun kitap okuma etkinliğine aktif katılımını öngören bir tekniktir

(Whitehurst vd., 1980:8). Etkileşimli kitap okuma tekniğinde kelime bilgisinin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Yetişkin ve çocuk arasında etkin bir iletişimi temel alan etkileşimli kitap okuma uygulamaları, çocukların öykü okuma öncesinde, öykü okuma sırasında ve sonrasında katılımcı olmalarını sağlaması bakımından geleneksel uygulamalardan farklılaşmaktadır (Ergül, Dolunay Sarıca ve Akoğlu, 2016). Kitaplar hakkında sohbet etmek ve zorlayıcı tartışmalar yapmak kelime öğrenimini sağlayan diğer güçlü etkinliklerdendir. Ayrıca kitaplar hakkında yapılan sohbetler, çocukların kitapları sevmelerini de sağlamaktadır (Leland, Lewison ve Harste, 2013).

Roskos, Tabors ve Lenhart (2009), çocukların 3 yaşından itibaren her gün en az 2-4 yeni kelimeyle karşılaşmaları ve resimli kitapları keşfetmeleri gerektiğini belirtmiştir. Yapılan araştırmalar resimli çocuk kitaplarının, çocuklarla yapılan sohbetlerden daha fazla karmaşık kelime (yeni, az kullanılan, sofistike, nadir ya da ilginç kelimeler) içerdiğini göstermektedir (Montag, Jones ve Smith, 2015). Okuduğunu anlama ve kelime dağarcığını geliştirme söz konusu olduğunda, bir kitabı bir veya iki kez okumak küçük çocuklar için yeterli değildir. Bir çocuğun yeni bir kelimeyi kelime dağarcığına eklemekten önce en az 4 ila 12 kez duyması gerekir. En iyi anlama için çocuklara bir seferde bir veya iki kitap okumanın; ardından bu kitapları her gün veya gün aşırı okumanın gerektiği sonucuna varılmıştır (Trivette, Simkus, Dunst ve Hamby, 2012). Aynı kitabı birkaç gün içinde en az dört kez okumak, çocukların öyküyü anlamaları ve kelime dağarcıklarının genişlemesi için önemlidir. Sesli okuma uygulaması, karmaşık kelimelere daha çok maruz kalmasını sağlayarak çocukların kelime dağarcığını geliştirmektedir.

Çocuklarla karmaşık kelimeler kullanmanın, çocukların okuduğunu anlama becerileri üzerinde uzun süren katkıları olduğu raporlanmıştır (Dickinson ve Porche, 2011). Karmaşık kelimelere televizyon yayınlarından ve günlük konuşmalardan daha çok kitaplarda rastlanmaktadır. Çocuklar karmaşık kelimelere yalnızca bir kez veya sınırlı sayıda maruz kalırlarsa, kelimenin anlamını yalnızca kısmen anlayabilirler (Christ ve Wang 2010). Çocuklar, anlamlarını tam olarak anlamak için yeni kelimelere birçok kez ve farklı bağlamlarda maruz kalmalıdır. Çocukların bildiği kelimeler, öğrenmekte oldukları kelimeler için de bir etiket niteliğindedir. Bütün bu veriler erken çocukluk döneminde kelime dağarcığını genişletmenin önemine ilişkin önemli kanıtlardır.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Eğitim Programı 2024 yılında yayımlanmıştır (MEB, 2024). Bu programın beş temel amaç ve görevlerinden biri 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda ifade edilen genel amaçlara ve temel ilkelere uygun olarak; "Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak" olarak belirlenmiştir. Programın Türkçe alan becerilerine bakıldığında erken okuryazarlık becerileri kapsamında sözcük farkındalığı ve ses bilgilere farkındalık becerilerine yer verildiği ancak kelime dağarcığı becerisine yer verilmediği görülmektedir. Vatanseverlik değeri kapsamında ise, "Konuşmasında yabancı kelimeler kullanmaktan kaçınır." eylemine yer verilmiştir.

Ulusal literatüre bakıldığında, etkileşimli yöntemle okunan resimli çocuk kitaplarının çocukların kelime dağarcığını artırdığı bulunmuştur (Çetinkaya, Öksüz ve Öztürk, 2018). Okullarda kelime dağarcığını zenginleştirmeye yönelik aktif metotlar uygulanamamaktadır (Karakuş, 2000). Türkçe için belirli yaşlardaki çocukların kelime hazinesinin ne olduğu, bunların aktif ya da pasif kelime niteliği konusunda yapılan çalışmaların oldukça sınırlı olduğuna dikkat çekilmiştir (Özbay ve Melanlıoğlu, 2008). Okul öncesi dönemde çocukların kelime dağarcığını geliştirmek amacıyla sistemli olarak hazırlanmış eğitim programlarına gereksinim duyulduğu belirtilmiştir (Yurtsever, 2002). Türkçe eğitiminde kelime öğretimine ayrı bir önem verilmesi gerekmektedir (Özbay ve Melanlıoğlu, 2008). 2023 yılında tüm Türkiye'de MEB tarafından "Sözlük Özgürlüktür" sloganıyla okul öncesinden liseye tüm kademelerde Dilimizin Zenginlikleri adlı bir proje uygulanmıştır (MEB, 2023). Projenin temel amacı, çocukların ve gençlerin daha çok sayıda kelime hazinesine sahip olması ve kendilerini daha iyi ifade edebilmeleri olarak açıklanmıştır. Ancak proje etkinliklerinin, çocukların kelime dağarcığına katkısına ilişkin bilimsel temelli bir etki analizi çalışması yapılmamıştır. 2024 yılında değişen okul öncesi eğitim programında kelime dağarcığının desteklenmesine doğrudan yer verilmemiş, çocuklara hangi yaş grubunda, kaç kelime öğretileceği tespit edilmemiştir. Hangi kelimelerin, hangi metotlarla öğretileceğine dair bir öğrenme hedefi ya da stratejisi belirlenmemiştir. Okul öncesi eğitim programında kelime dağarcığının desteklenmesine yönelik öğrenme çıktılarına yer verilmediği ve kelime dağarcığını geliştirmeye odaklanan uygulamaların etki analizleriyle sonuçlandırıldığı bilimsel

çalışmaların eksik olduğu düşünülmektedir. Bu araştırmada, MEB 365 Gün Öykü Serisi temelli eğitim programının, 5 yaş çocukların kelime dağarcığı üzerindeki etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın problem cümlesi ve alt problemleri aşağıda belirtilmiştir:

Araştırma kapsamında hazırlanan öykü serisi temelli eğitim programı, 5 yaşındaki çocukların kelime dağarcığı üzerinde etkili midir?

1. Deney ve kontrol gruplarının Peabody Resim Kelime III testinden aldıkları ön test puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
2. Deney grubunun Peabody Resim Kelime III testinden aldığı ön test-son test puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
3. Kontrol grubunun Peabody Resim Kelime III testinden aldığı ön test-son test puanı arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
4. Deney ve kontrol gruplarının Peabody Resim Kelime III testinden aldıkları son test puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırmanın türü nicel araştırma yöntemlerinden ön test-son test kontrol gruplu deneysel desen olarak belirlenmiştir. Deneysel desenin hedefi, bağımlı ve bağımsız değişken arasındaki sebep-sonuç ilişkisini açıklamaktır. Araştırmanın bağımlı değişkeni okul öncesi eğitime devam eden 5 yaş çocuklarının kelime dağarcığı ve kelime kavrama gelişim düzeyi; bağımsız değişkeni ise resimli çocuk kitapları temelli hazırlanan kelime dağarcığı eğitim programıdır. Modele göre deney ve kontrol olmak üzere iki grup belirlenmiştir ve sonrasında her iki gruba bağımlı değişkene yönelik olan ölçümler yapılmıştır.

Örneklem / Araştırma grubu

Araştırma, 2022-2023 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmî bağımsız bir anaokuluna devam eden 5 yaşındaki çocuklarla yürütülmüştür. Çalışma grubunun belirlenmesinde olasılıklı örnekleme yöntemlerinden biri olan kolay ulaşılabilir veya elverişli örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çalışma grubu 31 kız ve 46 erkek olmak üzere toplam 77 çocuktan oluşturulmuştur. 38 çocuk deney grubuna; 39 çocuk ise kontrol grubuna atanmıştır. Deney grubunda yer alan 38 çocuktan 22'si erkek, 16'sı kız; kontrol grubunda yer alan 39 çocuktan 22'si erkek, 17'si kızdır. Tablo 1'de örneklem grubunda yer alan çocuklara ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 1.

Örneklem Grubuna İlişkin Bilgiler Tablosu

Değişken	Grup	n	Yüzde (%)
	Kontrol	38	%49,4
	Deney	39	%50,6

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak Peabody Resim Kelime Testi III kullanılmıştır. Dunn (1959) tarafından geliştirilen Peabody Resim Kelime Testi, 1997'de güncelleştirilerek Peabody Resim Kelime Testi III (PRKT-III) (R) yayınlanmıştır (Dunn ve Dunn, 1997). Peabody Resim Kelime Testi III (PRKT-III) (R), çocukların alıcı dil becerilerini ölçerek alıcı dil kabiliyetini, kelime dağarcığı bilgisini ve resimlerle kelime kavrama gelişim düzeylerini belirlemek amacıyla geliştirilmiştir. Veri toplama aracının standardizasyon çalışması Özekeş (2013) tarafından İzmir'de yapılmıştır.

İşlem / Verilerin Toplanması

Bu çalışmanın verileri, Peabody Resim Kelime Testi III'ün okul öncesi eğitim almaya devam eden 5 yaş çocuklara yüz yüze uygulanmasıyla toplanmıştır. Deneysel işlem, çalışma kapsamında deney ve kontrol grubundaki çocukların kelime dağarcığı düzeylerini belirlemek amacıyla ön test

MEB 365 Gün Öykü Serisi Temelli Kelime Dağarcığı Eğitim Programının 5 Yaş Çocukların Kelime Dağarcığına Etkisi

uygulanmıştır. Kelime dağarcığını geliştirmeyi amaçlayan bir eğitim programı hazırlanmış ve uygulanmıştır. Okul öncesi eğitime devam eden 5 yaş çocukların kelime dağarcığını artırmak amacıyla MEB 365 Gün Öykü Serisi Temelli Kelime Dağarcığı Eğitim Programı hazırlanmış ve birçok aşamadan geçerek yapılandırılmıştır. Program geliştirme çalışmaları ilgili literatür taraması yapılarak akademisyen ve öğretmenlerden oluşan bir ekiple yürütülmüştür. Deneysel işlem süresince uygulanacak eğitim programı Millî Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen MEB 365 Gün Öykü Serisi temel alınarak hazırlanmıştır (MEB Yayınları, 2022). 53 adet resimli çocuk kitabından oluşan 365 Gün Öykü Serisi, akademisyenlerin ve öğretmenlerin ortak çalışmasıyla hayata geçmiştir. Bu çalışmanın yazarlarının da yer aldığı bir komisyon tarafından hazırlanan MEB 365 Gün Öykü Serisi'nden 12 adet resimli çocuk kitabı belirli kriterler gözetilerek seçilmiştir.

Geliştirilen program öykü temellidir. Öykü kitapları, MEB tarafından tüm Türkiye'deki anasınıflarına ve anaokullarına dağıtılan bir seride yer aldığı için erişilebilirliği yüksektir. Öykü kitaplarına e-kitap olarak erişmek mümkündür (<https://365gunoyku.meb.gov.tr/>). Böylece eğitim programının yürütülmesi sürecinde hem eğitim teknolojileri kullanılmış hem de aile katılımı sağlanmıştır. Öykü kitapları belirli bir program dâhilinde okunmuştur. Her bir kitap toplamda dört kez okunacak şekilde planlama yapılmıştır. Öykü kitapları klasik ve etkileşimli sesli okuma teknikleriyle okunmuştur. Uygulama öncesinde deney grubu öğretmenlerine etkileşimli okuma teknikleri eğitimi verilmiştir. Kelime duvarı ve kelime kutusu gibi oyun temelli etkinlikler yürütülmüştür. Öykü kitapları okunduktan sonra kitap hakkında kelime dağarcığını geliştiren sohbetler edilmiştir. Böylece MEB 365 Gün Öykü Serisi Temelli Kelime Dağarcığı Eğitim Programı uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen verilerin analizinde deney ve kontrol grup ortalamalarındaki farklılıkları görebilmek adına bağımsız örneklem t-test analizi uygulanmıştır. Ön test ve son test puanları arasındaki farklılıkları görebilmek için bağımlı örneklem t-test analizi yapılmıştır. Analizler $\alpha=0,05$ seviyesinde uygulanmıştır.

Geçerlik ve Güvenirlik

Peabody Resim Kelime Testi'nin III (PRKT-III) (R) Özekeş (2013) tarafından İzmir bölgesinde standardizasyon çalışması yapılmıştır.

Araştırma ve Yayın Etiği

Bu çalışmada "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan "Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler" başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbirisi gerçekleştirilmemiştir.

Etik Kurul İzni

Kurul adı = Çankırı Karatekin Üniversitesi Etik Kurulu

Karar tarihi= 08.11.2022

Belge sayı numarası= 3

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde okul öncesi eğitim almaya devam eden 5 yaş çocukların MEB 365 Gün Öykü Temelli Kelime Dağırcığı Eğitim programının çocukların kelime dağırcığına etkisine yönelik bulguları incelenmiştir.

Tablo 2.

Normallik Varsayımı Analizi ve Güvenilirlik Analizi Tablosu

Ölçek	n	Ort.	SS	Kolmogorov Smirnov (p)	Çarpıklık	Basıklık
Deney Fark	39	1,85	0,723	0,200*	0,378	-0,378
Kontrol Fark	38	0,38	0,682	0,200*	0,282	0,383
Ön Test	39	6,06	0,873	0,041	0,506	0,133
Son Test	38	7,19	1,244	0,093*	0,128	-0,416

*p < 0,05

Tablo 2’de normallik analizi ve betimsel istatistikleri yer almaktadır. Kolmogorov-Smirnov Analizi incelendiğinde Deney Fark Ölçüm değeri, Kontrol Fark Ölçüm Değeri ve Son Test Ölçüm değerinin normal dağılım gösterdiği görülmektedir ($p > 0,05$). Ön Test Ölçüm değerinin basıklık ve çarpıklık değerleri -2; +2 sınırını aşmadığından analizlerde parametrik testler kullanılmıştır (George ve Mallery, 2010).

Tablo 3.

Ön Test Puanlarına Göre Grup Değişkeni T-Testi Tablosu

Ölçek	Grup	N	Ort.	SS	t	Sd	p
Ön Test	Kontrol	38	6,05	0,842	-,121	75	0,904
	Deney	39	6,08	0,912			

Tablo 3’te ön test puanlarına göre grup değişkeni t-testi analizi sonuçları verilmiştir. Gruplara göre ön test puanı, istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılık göstermemektedir ($p = 0,904 > 0,05$).

Tablo 4.

Deney Grubu Ön Test- Son Test Puanları Karşılaştırması için Tek Örneklem T-Testi Tablosu

Ölçek	n	Ort.	Ort. Farkı	SS	t	Sd	p
Ön test	39	6,07	-1,85	0,912	-15,991	38	0,000*
Son Test	39	7,93		1,033			

*p < 0,05

Tablo 4’te deney grubu için bağımlı örneklem t-testi analizi sonuçları verilmiştir. Ön test ve son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılık bulunmuştur ($p = 0,000 < 0,05$). Son test puanı ortalaması ($7,93 \pm 1,033$), ön test puanı ortalamasından ($6,07 \pm 0,912$) anlamlı bir şekilde farklı ve büyüktür.

Tablo 1.5.

Kontrol Grubu Ön Test-Son Test Puanları Karşılaştırması için Tek Örneklem T-Testi Tablosu

Ölçek	n	Ort.	Ort. Farkı	SS	t	Sd	p
Ön test	38	6,05	-0,38	0,842	-3,422	37	0,002*
Son Test	38	6,43		0,957			

*p < 0,05

Tablo 5’te kontrol grubu için bağımlı örneklem t-testi analizi sonuçları verilmiştir. Ön test ve son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılık bulunmuştur ($p = 0,002 < 0,05$).

Son test puanı ortalaması (6,43±0,957), ön test puanı ortalamasından (6,05±0,842) anlamlı bir şekilde farklı ve büyüktür.

Tablo 6.

Son Test Puanlarına Göre Grup Değişkeni T-Testi Tablosu

Ölçek	Grup	N	Ort.	SS	t	Sd	p
Ön Test	Kontrol	38	6,43	0,956	-6,601	75	0,000*
	Deney	39	7,93	1,033			

*p<0,05

Tablo 6’da son test puanlarına göre grup değişkeni t-test analizi sonuçları verilmiştir. Gruplara göre son test puanı istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılık göstermektedir (p=0,000<0,05). Deney grubunun son test puanı ortalaması (7,93±1,033), kontrol grubunun son test puanı ortalamasından (6,43±0,956) anlamlı bir şekilde farklı ve büyüktür.

Tartışma ve Sonuç

Bu araştırmada MEB 365 Gün Öykü Serisi temelli eğitim programının, 5 yaş çocukların kelime dağarcığı üzerindeki etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın ilk sorusu olan deney ve kontrol gruplarının kelime testinden aldıkları ön test puanları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı sorusuna yanıt aranmış ve istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı bulunmuştur. Deney ve kontrol gruplarında ön test aşamasında anlamlı farklılık bulunmaması, grupların kelime dağarcığı yönünden benzer özelliklerde olduğunu ortaya koymaktadır.

İkinci araştırma sorusu, deney grubunun kelime testinden aldığı ön test-son test puanları arasında anlamlı farklılık olup olmadığıdır. Bulgulardan elde edilen veriler, deney grubunun ön test-son test puanları arasında anlamlı bir farklılık olduğunu göstermektedir. Deney grubundaki çocukların kelime dağarcığının anlamlı bir şekilde artmasında, 365 Gün Öykü Serisi temelli eğitim programının etkili olduğu bulunmuştur. Bu sonuç, öykü temelli eğitim programlarıyla çocukların çeşitli alanlardaki becerilerini desteklemeyi amaçlayarak etkisi kanıtlanan araştırma sonuçlarıyla örtüşmektedir (Avcı ve Yüksel, 2013; Sözkese ve Öztürk Samur, 2017; Yazıcı, Bolan Belen, Yaman Baydar, Okutan ve Aksu, 2019; Biçer, 2020; Pektaş, 2022; Bozdağ, 2022; Türkbey ve Karaca, 2022 ve Tosun, 2023) Öykü temelli eğitim programlarının kelime dağarcığına etkisini inceleyen araştırmalar oldukça sınırlıdır (Gözöğlü, 2023). Çocukların kelime hazinesinin ve okuma alışkanlıklarının gelişmesinde çocuk kitaplarının, özellikle öykü kitaplarının önemli bir yeri olduğu raporlanmıştır (Keklik, 2011). Öykü temelli eğitim programının 5 yaş çocukların kelime dağarcığını geliştirmede etkili olmasında en dikkat çekici unsurlardan biri, kelime dağarcığını geliştirmek için planlı ve kasıtlı bir eğitim süreci oluşturulmasıdır. Göçer (2010), kelime hazinesine yeni kelimelerin kazandırılmasında kelime öğretimine yönelik etkinliklerin önemine dikkat çekmiştir. Çocukların kelime dağarcığının genişletilmesinde başta aile olmak üzere çok çeşitli etkenlerden söz edilebilir. Yıldırım (2020), kelime öğrenme sürecini etkileyen faktörleri değerlendirmiş ve çocukların farklı deneyimler edindiği oranda kelime bilgilerinin arttığını belirtmiştir. Okuryazarlık yönünden zenginleştirilmiş aile ortamında büyüyen, okulda kitaplarla desteklenen, etkileşimli okumaya maruz kalan, ailesiyle birlikte kitap okuyan, okunan kitabı canlandıran, resimli hikâye kitaplarını yorumlayan, tabu oynayan çocukların deneyimlerinin niteliğini artmaktadır (Özcan, 2020). Bu tür zengin deneyimler edinen çocukların dinlediğini anlama ve dili kullanma becerileri ile sözcük bilgileri desteklenmektedir (Ergül, Akoğlu, Karaman ve Sarıca, 2017). Kelime dağarcığını geliştirme eğitim programının öykü temelli oluşu, kelimelerin anlamlı bir bağlam içinde edinilmesini sağlamaktadır. Kurudayıoğlu (2018), araştırmasında kelime hazinesinin zihinsel boyutunu incelemiş, kelime hazinesindeki kelimelerin birbirleriyle bağlantılı olarak zihne yerleşmesini sağlamanın önemini vurgulamıştır. Kelime dağarcığının genişletilmesinde kelime sayısı oldukça önem kazanmaktadır. İlkokula yeni başlayan bir çocuğun ortalama olarak 3000 kelime bildiği tespit edilmiştir (Özbay, 2001). Uluçay (2021), 60 ay ve üzeri çocuklarla yaptığı 8 haftalık çalışmada etkileşimli okuma yöntemini kullanarak çocukların en çok kullandığı 1000 kelime ile derlem temelli sıklık listesini

karşılaştırmıştır. Bu çalışmadan elde edilen veriler, okul öncesi seviyesinde geniş hacimli özel çocuk dil derlemlerinin çocukların eğitimi ve çocuklara öğretilecek kelimelere referans teşkil etmesi bakımından önemli olduğunu ortaya koymaktadır. Bu çalışmada, okul öncesi çocuklar için işlevsel ve büyük derlemlerin daha kapsamlı çalışmalarla yürütülmesi ihtiyacı vurgulanmıştır. Keklik (2010), okul öncesi eğitim programında, resimli hikâye kitaplarında, boyama kitaplarında, parmak oyunlarında ve resimli sözlüklerde 0-6 yaş için belirlenen ilk 1200 kelimelik listeden yararlanılabileceğini belirtmiştir. Aynı çalışmada çocuklarda kelime hazinesinin geliştirilmesinde en önemli konunun etkinliklerin içeriği olduğuna dikkat çekilmiştir. 0-6 yaş grubundaki çocuklara bilinçli ve bir program dâhilinde verilen kelime öğretim programlarının yararları vurgulanmıştır. 365 Gün Öykü Serisi temelli eğitim programının çocukların kelime dağarcığı üzerindeki etkisinin büyük ölçüde uygulanan eğitim programının nitelikli içeriğinden kaynaklandığı söylenebilir. Hazırlanan eğitim programı akademisyenler ve öğretmenlerin iş birliğiyle hazırlanmıştır, öykü kitapları hem basılı hem de dijital versiyonlarıyla erişilebilirdir. Programda aile katılımı etkinlikleri yürütülmüştür, her bir kitap birden çok kez ve çeşitli okuma teknikleriyle okunmuş ve kitaplar hakkında sohbet edilmiştir. Kelime dağarcığının genişletilmesinde sistematik eğitim programlarının uygulanması ve kelime sayısına odaklanması büyük önem arz etmektedir. 365 Gün Öykü Serisi temelli eğitim programında oyun temelli etkinliklere de yer verilmiştir. Gözalan ve Koçak (2014), çalışmalarında oyun temelli eğitim programının 5-6 yaş çocukların kelime bilgi düzeyine etkisini araştırmıştır. Çalışmada oyun temelli programların çocukların kullandığı kelimeleri farklılaştırdığı ve zenginleştirdiği belirtilmektedir. Okul öncesi düzeyinde tasarlanan kelime dağarcığı eğitim programlarının oyun oynama etkinliklerini de içermesinin programların etkisini artıracığı düşünülmektedir. Taurina ve Vigule (2016), yaptığı araştırmada çocuklarda kelime dağarcığını geliştirme sürecinde okul- aile diyalogunun önemini vurgulamıştır. 365 Gün Öykü Serisi temelli eğitim programında da aile katılım etkinlikleri yürütülmüş, serinin dijital versiyonlarına ulaşılabilecek web sitesi bağlantıları ailelerle paylaşılmış ve tüm program boyunca ailelerin katkı ve desteği alınmıştır. Son yıllarda kelime dağarcığını geliştirmeye odaklanan araştırmalarda web tabanlı araçların ve medya teknolojilerinin kullanıldığı bilinmektedir (Ella, Sofian ve Rosnija, 2021; Akeem, Opeyemi ve Razak, 2022). Bu çalışmalarda, video ile şarkılar söylenerek çocukların kelime dağarcığını geliştirilmiş ve ikinci dil öğreniminde web tabanlı uygulamaların kelime dağarcığını artırdığı sonucuna varılmıştır. 365 Gün Öykü Serisi temelli eğitim programında öykü kitaplarının dijital versiyonları da sesli kitap olarak kullanılmıştır. Bu durumun, çocukların ilgi ve dikkatini artırarak çocuklarda kelime dağarcığına yönelik beklenen etkiyi pekiştirdiği söylenebilir. 365 Gün Öykü Serisi, okul öncesi eğitim kurumlarında kelime öğretimi amacıyla nitelikli eğitim süreçleri oluşturma amacıyla uygulanmıştır. Özcan (2020) tarafından yürütülen bir çalışmada, okul öncesi eğitim yılı arttıkça, çocukların kullandığı kelime sayısında artış görülmektedir. Bu durum okul öncesi eğitim kurumlarına devam etme süresinin çocuklarda kelime hazinesinde olumlu etki yarattığını ortaya koymaktadır.

Üçüncü araştırma sorusu, kontrol grubunun kelime testinden aldığı ön test-son test puanları arasında anlamlı farklılık olup olmadığıdır. Bulgulardan elde edilen veriler, kontrol grubunun ön test-son test puanları arasında anlamlı bir farklılık olduğunu göstermektedir. Kontrol grubuna herhangi bir deneysel işlem uygulanmamıştır ve kontrol grubunda yer alan sınıflar klasik eğitim programlarını uygulamaya devam etmiştir. Kontrol grubundaki çocukların kelime dağarcığının anlamlı bir şekilde artmasında, çocukların klasik eğitim programlarının etkisinden söz edilebilir.

Dördüncü araştırma sorusu deney ve kontrol gruplarının kelime testinden aldığı son test puanları arasında anlamlı farklılık olup olmadığıdır. Bulgulardan elde edilen veriler deney grubunun son test puanı ortalamasının, kontrol grubunun son test puanı ortalamasından anlamlı bir şekilde farklı ve büyük olduğunu göstermektedir. Deney grubunun kelime dağarcığında tespit edilen etki, kontrol grubuna göre daha fazladır. Bir başka deyişle, 365 Gün Öykü Serisi temelli eğitim programına maruz kalan çocukların kelime dağarcığı, klasik okul öncesi eğitim programına maruz kalan çocuklara göre daha çok gelişmiştir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, 365 Gün Öykü Serisi temelli eğitim programı 5 yaşındaki çocukların kelime dağarcığını artırmıştır. Bu sonuca dayalı olarak bazı öneriler geliştirilmiştir.

- 365 Gün Öykü Serisi, MEB tarafından tüm Türkiye’de bulunan resmî anaokullarına ve anasınıflarına basılı olarak dağıtılmıştır. Araştırmada eğitim materyali olarak kullanılan kitap

serisi, Türkiye’de bulunan tüm resmî okul öncesi eğitim kurumları için erişilebilir bir kitap serisidir. Bu bağlamda, araştırma kapsamında geliştirilen eğitim programı kolayca uygulanarak okul öncesi eğitimin niteliğine katkı sağlayabilir.

- 365 Gün Öykü Serisi, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından dijital ortamda yayımlanmıştır. 365 Gün Öykü Serisi temelli kelime dağarcığı eğitim programı, aile eğitim programlarıyla ailelerin kullanımına sunulur ev temelli kelime dağarcığı geliştirme programları uygulanabilir.
- 2024-2025 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlanacak olan Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Eğitim Programı, bu araştırmada yer alan kelime dağarcığı becerisini içerecek biçimde güncellenebilir. Türkçe alan becerileri kapsamında yer alan erken okuryazarlık becerilerinin alt becerisi olarak kelime dağarcığı becerisi programda vurgulanabilir.
- Okul öncesi öğretmenlerine çocukların kelime dağarcığını geliştirmeye ve desteklemeye yönelik Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Bilişim Ağına hibrit formatta hizmet içi eğitim programı eklenebilir.
- Ailelere uzaktan eğitim etkileşimli okuma teknikleri ve kelime dağarcığını destekleyici çevrim içi aile eğitim programları düzenlenebilir.
- Araştırmada kullanılan 365 Gün Öykü Serisi benzeri kitap serisi projeleri yaygınlaştırılabilir.
- Araştırmada kullanılan kelime duvarı ve kelime kutusu gibi oyun temelli etkinlikler okul öncesi eğitim kurumlarında yürütülebilir.
- Çocukların kelime dağarcığı edinimini bilimsel çalışmalarla çeşitlendirmek amacıyla araştırmacılar tarafından yaş gruplarına uygun kelime listeleri ve kelime sayıları belirlenebilir.
- Kelime dağarcığını geliştirmeye odaklanan tüm uygulama ve projelerin bilimsel temelli yürütülerek etki analizi çalışmaları yapılabilir.
- Çeşitli kurum ve kuruluşların iş birliği ile çocukların kelime dağarcığını geliştirme seferberliği ilan edilebilir.

Araştırma ve Yayın Etiği

Bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbirisi gerçekleştirilmemiştir.

Etik Kurul İzni

Kurul adı = Çankırı Karatekin Üniversitesi Etik Kurulu

Karar tarihi= 08.11.2022

Belge sayı numarası= 3

Yazarların Katkı Oranı

Makalenin hazırlanmasında 1. yazar %40, 2. yazar %40, 3.yazar %10, 4.yazar %10 oranında katkı sağlamıştır.

Çıkar Çatışması

Bu çalışmada çıkar çatışması teşkil edebilecek bir durum yoktur.

Destek ve Teşekkür

MEB 365 Gün Öykü Serisi’nin oluşturulması amacıyla yazarları, çizerleri akademik danışmanları ve editörleri bir araya getiren, serinin tüm Türkiye’deki anasınıflarına ve anaokullarına dağıtılmasını sağlayan Millî Eğitim Bakanlığına ve Alman Uluslararası İş Birliği Kurumuna (GIZ) teşekkür ederiz. Bu araştırmanın planlamasında aramızda olan ancak sonrasında Hatay depreminde kaybettiğimiz için aramızdan ayrılan, araştırma ekibimizin değerli üyesi Nimet Rifaioğlu’nun aziz hatırasını anmak isteriz.

Kaynaklar

- Akeem, A., Opeyemi A. A. ve Razak, N. Z. A. (2022). Effect of web-based activities on the Malaysian students' vocabulary acquisition performance. *World Journal of Educational Research*, 9(6), 17-28.
- Avcı, S. ve Yüksel, A. (2013). Öykü temelli öğrenme yaklaşımına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri. *Sakarya University Journal of Education*, 3(2), 21-35.
- Bıçer, M. (2020). *Öykü temelli çevre eğitim programının 48-72 aylık çocukların çevreye yönelik farkındalık ve tutumlarına etkisi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Biemiller, A. (2003). Vocabulary: Needed if more children are to read well. *Reading Psychology*, 24(3-4), 323-335.
- Bozdağ, S. (2022). *Öykü temelli eğitim programının 4-5 yaş çocukların sosyal ve duygusal becerilerine etkisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Çankırı Karatekin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çankırı.
- Brabham, E. ve Lynch-Brown, C. (2002). Effects of teachers' reading-aloud styles on vocabulary acquisition and comprehension of students in the early elementary grades. *Journal of Educational Psychology*, 94(3), 465-473.
- Bredenkamp, S. (2013). *Effective practices in early childhood education: Building a foundation*. New Jersey: Pearson.
- Christ, T. ve Wang, C. (2010). Bridging the vocabulary gap: What the research tells us about vocabulary instruction in early childhood. *National Association for the Education of Young Children*, 65(4), 84-91. <http://www.jsto86r.org/stable/427310>
- Collins, M. F. (2014). *Sagacious, sophisticated, and sedulous: The importance of discussing 50-Cent words with preschoolers*. <https://www.naeyc.org/resources/pubs/books/excerpt-from-spotlight-language-literacy>
- Çetinkaya, F. Ç., Öksüz, H. G. ve Öztürk, M. (2018). Etkileşimli okuma ve kelime hazinesi. *Uluslararası Sosyal Araştırma Dergisi*, 11(60), 705-715.
- De Temple, J. ve Snow, C.E. (2003). Learning words from books. In A. van Kleeck, S. A. Stahl, ve E. B. Bauer (Eds.), *On reading books to children: Teachers and parents*. (pp. 15-34). New York: Erlbaum.
- Dennis, G. ve Walter, E. (1995). The effects of repeated read-alouds on story comprehension as assessed through story retellings. *Reading Improvement*, 32, 140-153.
- Dickinson, D. K. (2011). Teachers' language practices and academic outcomes of preschool children. *Science*, 333(6045), 964-967.
- Dickinson, D. K. ve Porche, M. V. (2011). Relation between language experiences in preschool classrooms and children's kindergarten and fourth-grade language and reading abilities. *Child Development*, 82(3), 870-886.
- Dickinson, D. K. ve Smith, M. W. (1994). Long-term effects of preschool teachers' book readings on low-income children's vocabulary and story comprehension. *Reading Research Quarterly*, 29, 104-122.
- Dunn, L. (1959). *The Peabody picture vocabulary test*. Circle Pines, MN: American Guidance Service.
- Dunn, L. M. ve Dunn, L. M. (1997) *Norms booklet for the PPVT-III peabody picture vocabulary test*. Form III A and form III B. Circle Pines, MN: American Guidance Service
- Ella, N., Sofian ve Rosnija, E. (2021). Improving pupils' vocabulary mastery by using video songs. *Journal of English Program*, 2(1), 39-48.
- Ergül, C., Dolunay Sarıca, A. ve Akoğlu, G. (2016). Etkileşimli kitap okuma: Dil ve erken okuryazarlık becerilerinin geliştirilmesinde etkili bir yöntem. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 17(2), 193-206.
- Ergül, C., Akoğlu, G., Karaman, G. ve Sarıca, D.A. (2017). Anasınıfında uygulanan etkileşimli kitap okuma programının sonraki okuma becerilerine etkisi: İzleme çalışması. *Kuramsal Eğitim Bilim Dergisi*, 10(2), 191-219.
- George, D. ve Mallery, M. (2010). *SPSS for windows step by step: A simple guide and reference*, 17.0

- update. Boston: Pearson.
- Göçer, A. (2010). Türkçe eğitiminde öğrencilerin söz varlığını geliştirme etkinlikleri ve sözlük kullanımı. *Journal of Turkish Studies*, 5(1), 1007-1036.
- Gözalın, E. ve Koçak, N. (2014). Oyun temelli dikkat eğitim programının 5-6 Yaş çocukların kelime bilgi düzeylerine etkisinin incelenmesi. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 16(Özel Sayı II): 115-121.
- Gözüoğlu, S. G. (2023). *Okul öncesi dönemde öykü temelli etkinliklerin erken okuryazarlık becerilerine etkisi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Hart, B. ve Risley, T. (1995). *Meaningful differences in the everyday experience of young children*. Baltimore, MD: Paul H. Brooks.
- Karakuş, İ. (2000). *Türkçe Türk dili ve edebiyatı öğretimi*. Ankara: Sistem Ofset Yayınları.
- Keklik, S. (2010). Türkçede 0-6 yaş çocuklarına öğretilmesi gereken, en sık kullanılan 1200 kelime. *Türkçe Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3, 1-28.
- Keklik, S. (2011). Türkçede on bir yaşına kadar çocuklara öğretilmesi gereken, birleşim gücü yüksek ilk bin kelime. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 2(4), 80-95.
- Kurudayıoğlu, M. (2018). Kelime hazinesinin zihinsel boyutu. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(1), 1-16.
- Leland, C., Lewison, M. ve Harste, J.C. (2013). *Teaching children's literature: It's critical!* New York, NY: Taylor-Francis.
- Massaro, D. W. (2015). Two different communication genres and implications for vocabulary development and learning to read. *Journal of Literacy Research*, 47(4), 505-527.
- MEB (2023). Dilimizin zenginlikleri projesi tanıtım programı "sözlük özgürlüktür". <https://www.meb.gov.tr/meb-egitim-tum-kademelerinde-dilimizin-zenginlikleri-projesini-baslatti/haber/31417/tr>
- MEB (2024). *Okul öncesi eğitim programı*. Ankara: MEB Yayınları.
- MEB (2022). *365 gün öykü serisi*. Ankara: MEB Yayınları.
- Montag, J. L., Jones, M. N. ve Smith, L. B. (2015). The words children hear: Picture books and the statistics for language learning. *Psychological Science*, 26(9), 1489-1496.
- Morrow, L. M. (1997). *Literacy development in the early years*. Boston, MA: Allyn & Bacon.
- Özbay, M. (2001). 0-6 yaş grubu çocuklarındaki dil gelişiminin Türkçe öğretimi açısından önemi. *Bilgi Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi*, 17, 97-103.
- Özbay, M. ve Melanlıoğlu, D. (2008). Türkçe eğitiminde kelime hazinesinin önemi. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 30-45.
- Özcan, Y. (2020). *İlkokul birinci sınıf öğrencilerinin kelime hazineleri üzerine bir araştırma* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Özekeş, M. (2013). Peabody resim kelime Testi 3 01 3 12 yaş aralığı İzmir bölgesi standardizasyonu çalışması. *Ege Eğitim Dergisi*, 14(1), 90-107.
- Pektaş, D. (2022). *Öykü temelli ve aile katılımlı sosyal duygusal gelişim destek programının çocukların farklılıklara saygı düzeyi ve benlik algısı üzerindeki etkisinin incelenmesi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Pullen, P. C. ve Justice, L. M. (2003). Enhancing phonological awareness, print awareness, and oral language skills in preschool children. *Intervention in School and Clinics*, 39(2), 87-98.
- Roskos, K. A., Tabors, P. O. ve Lenhart, L. A. (2009). *Oral language and early literacy in preschool: Talking, reading, and writing*. Newark: International Reading Association.
- Rowe, M. L., Raudenbush, S. W. ve Goldin-Meadow, S. (2012). The pace of vocabulary growth helps predict later vocabulary skill. *Child Development*, 83, 2, 508-525.
- Sénéchal, M. (1997). The differential effect of storybook reading on preschoolers' acquisition of expressive and receptive vocabulary. *Journal of Child Language*, 24(1), 123-138.
- Snow, C. E., Burns, M. S. ve Griffin, P. (Eds.) (1998). *Preventing reading difficulties in young children*. National Academies Press.
- Snow, C. (2002). *Reading for understanding: Toward an R&D Program in reading comprehension*. Santa Monica, CA: RAND Corporation.

- Sözkesen, A. ve Öztürk Samur, A. (2017). 60-72 aylık çocukların değer eğitiminde öykü temelli yaratıcı drama yönteminin etkisi. *Ondokuz Mayıs University Journal of Education Faculty*, 36(2), 105-117.
- Taurina, A. ve Vigule, D. (2016). Perfection of pre-school child's speech of dialogue and vocabulary during the process of getting acquainted with book illustration. Society. Integration. Education. Proceedings of the International Scientific Conference, 2, 459-468.
- Tosun, D. (2023). *Öykü temelli hazırlanan bütünleştirilmiş sosyal-duygusal eğitim programının okul öncesi dönem çocuklarının öz düzenleme becerileri ve prososyal davranışlarına etkisinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Trivette, C.M., Simkus, A. Dunst, C.J. ve Hamby, D. W. (2012). Repeated book reading and preschoolers' early literacy development. *CELLreviews*, 5(5), 1-13. http://www.earlyliteracylearning.org/cellreviews/cellreviews_v5_n5.pdf
- Türkben, T. ve Karaca, H. (2022). Öykü temelli öğrenme yaklaşımı odaklı yaratıcı yazma etkinlikleriyle öğrencilerin öyküleyici metin yazma becerilerinin geliştirilmesi. *Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları*, 10(2), 214-235.
- Uluçay, M. (2021). Okul öncesi çocuklarının kelime hazinesi ile derlem temelli sıklık listelerinin karşılaştırılması. *Sakarya Anadili Eğitim Dergisi*, 9(4), 1443-1468.
- Whitehurst, G. J., Falco, F. L., Lonigan, C. J., Fischel, J. E., DeBaryshe, B. D., Valdez-Menchaca, M. C. ve Caulfield, M. (1988). Accelerating language development through picture book reading. *Developmental Psychology*, 24(4), 552.
- Yazıcı, E., Bolay Belen, H., Yaman Baydar, İ., Okutan, N. Ş. ve Aksu, G., (2019). Öykü temelli etkinliklerin çocukların yaratıcılık becerilerine etkisi. *Adıyaman University Journal of Educational Sciences*, 9(2), 226-249.
- Yıldırım, G. (2020). Kelime öğrenme sürecini etkileyen faktörlerin değerlendirilmesi. *Uluslararası Dil, Eğitim ve Sosyal Bilimlerde Güncel Yaklaşımlar Dergisi*, 2(1), 215-231.
- Yurtsever, M. (2002). *Beş-altı yaş çocukların kelime dağarcığı gelişimine ana dil eğitim programının etkisi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Extended Abstract

Introduction

In early childhood, chatting, improving speech and asking complex questions, singing, telling and reading stories, reciting poetry, asking riddles, uttering tongue twisters, and playing finger games are very effective for children to develop their vocabulary and boost linguistic development. Developing vocabulary is among the activities that most significantly promotes linguistic development.

The assessment of linguistic quality is determined by the quantity of words and their contextual relevance. Vocabulary, in this context, is expressed as depth, breadth and weight. One of the most effective methods for vocabulary enhancement for adults in charge of children is to read illustrated books aloud to children. Interactive reading aloud technique and challenging discussions about books also support children's high-level vocabulary learning. The dialogic reading technique requires the child's active engagement in the reading activity. The aim of the interactive book reading technique is to develop vocabulary. In this study, it was aimed to examine the effect of MoNE (Ministry of National Education) 365 Day-Story Series-Based training program on the vocabulary of 5-year-old children. The problem statement and sub-problems of the research were as follows:

1. Is there a significant difference between the pre-test scores of the experimental and control groups in the Peabody Picture Vocabulary III test?
2. Is there a significant difference between the pre-test and post-test scores of the experimental group in the Peabody Picture Vocabulary III test?
3. Is there a significant difference between the pre-test and post-test scores of the control group in the Peabody Picture Vocabulary III test?
4. Is there a significant difference between the post-test scores of the experimental and control groups in the Peabody Picture Vocabulary III test?

Method

The research was classified as a pre-test-post-test control group experimental design, a quantitative research method. While the dependent variable of the research was the vocabulary and word comprehension development level of 5-year-old children attending preschool education, the independent variable was the vocabulary training program based on children's illustrated books. The study was conducted with 5-year-old children attending a public independent kindergarten affiliated with the Ministry of National Education in the fall semester of the 2022-2023 academic year. The study group consisted of 77 children, namely 31 females and 46 males. The data collection tool was Peabody Picture Vocabulary Test III. Peabody Picture Vocabulary Test III (PRKT-III) (R) was developed to determine the receptive language ability of children by measuring their receptive language skills and to determine their development levels of vocabulary and word comprehension with pictures. Pre-tests were administered to determine the vocabulary levels of children in the experimental and control groups in the study. A training program targeting the development of vocabulary was prepared and administered. The program was implemented for the children in the experimental group over a duration of four weeks, five days per week, totaling twenty working days. Throughout the implementation of the program, the children in the control group maintained their standard educational routines without any alterations to their educational processes. At the end of the four-week application, the data collection tool administered once more to both the experimental and control groups, and the collected data were analyzed and evaluated. Independent T-test analysis was used in the analysis of the data obtained in the study to examine the differences between the means of the experimental and control groups. Dependent sample t-test analysis was conducted to examine the differences between the pre-test and post-test scores. The analyses were applied at $\alpha=0.05$.

Result and Discussion

The study's findings suggested that children's vocabulary could be enhanced by reading the 12 illustrated storybooks in the 365 Days Story Series a minimum of four times and by engaging in interactive reading. While no significant difference was found in vocabulary between the pre-test groups of the study, a significant difference was found in the post-test findings. The study revealed that quality story books that were appropriate for the children's ages and read interactively significantly increased their vocabulary. In the Turkish language activities of the 365 Day-Story Series books, children acquired a broader vocabulary through the interactive reading method, which positively influenced both expressive and receptive language development. During the 4-week application, it was revealed that children in the experimental group demonstrated sequential sentence construction, incorporated new vocabulary into their sentences, and there was an improvement in their communication skills according to the children. Linguistic development progressed swiftly during the preschool years, resulting in an expansion of vocabulary influenced by the environment.

Table 1.

One Sample T-Test Table for Comparison of Experimental Group Pretest-Posttest Scores

	n	Av.	Av. Difference	SS	t	Sd	P
Pretest	39	6,07	-1,85	0,912	-15,991	38	0,000*
Posttest	39	7,93		1,033			

* $p<0,05$

Table 1 shows the results of dependent sample t-test analysis for the experimental group. A statistically significant difference was found between pre-test and post-test scores ($p=0.000<0.05$). Post-Test Mean Score (7.93 ± 1.033) was significantly higher than Pre-Test Mean Score (6.07 ± 0.912).

Table 2.

Single Sample T-Test Table for Comparison of Pre-Test and Post-Test Scores of Control Group

	n	Av.	Av. Difference	SS	t	Sd	p
Pretest	38	6,05	-0,38	0,842	-3,422	37	0,002*
Posttest	38	6,43		0,957			

*p<0,05

Table 2 shows the results of dependent dump t-test analysis for the control group. A statistically significant difference was found between pre-test and post-test scores ($p=0.002<0.05$). Post-Test Mean Score (6.43 ± 0.957) was significantly higher than Pre-Test Mean Score (6.05 ± 0.842).

According to the findings, there was a significant difference between the pre-test and post-test scores of the experimental group. The 365-Day Story Series-based training program was found to be effective in significantly enhancing the vocabulary of children in the experimental group. This finding was consistent with the findings of the study proving its effectiveness by aiming to support children's skills in various areas with story-based training programs. According to the findings of the study, the 365-Day Story Series-based training program increased the vocabulary of 5-year-old children. It is recommended to implement training programs targeting the vocabulary expansion at an early childhood through conducting efficacy analysis studies.